

بررسی همبستگی معدل دیپلم و رتبه کشوری کنکور سراسری با شاخصه‌های موفقیت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

محمد رضا حیدری^۱، ماریا فقیهی*^۲، عبدالعظیم اقبال^۳

- ۱- کارشناس، معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران
۲- مربی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اشکذر، یزد، ایران
۳- کارشناس، معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۰/۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۷

چکیده

سابقه و اهداف: تحقیقات مختلف در مورد ملاک‌های پذیرش دانشجویان پزشکی گویای این می‌باشد که یکی از مهم‌ترین شاخص‌های این ملاک‌ها برای پذیرش دانشجو، رویایی پیش بینی آن‌ها برای عملکرد تحصیلی دانشجو در دانشگاه است. هدف از این تحقیق یافتن همبستگی میان معدل دیپلم، همچنین رتبه کشوری کنکور با شاخصه‌های تحصیلی در دانشگاه (معدل علوم پایه، نمره امتحان علوم پایه و نمره امتحان پره انترنی) که نمایانگر عملکرد تحصیلی دانشجو هستند، بود.

روش بررسی: مطالعه حاضر به روش توصیفی-مقطعی روی ۳۵۶ نفر از دانشجویان پزشکی ورودی ۸۰-۷۵ دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد انجام شد. اطلاعات دموگرافیک دانشجویان شامل جنسیت، سهمیه ورودی و ویژگی‌های تحصیلی مثل معدل دیپلم، رتبه کشوری کنکور، معدل علوم پایه، نمره علوم پایه و نمره پره‌انترنی در قالب یک پرسشنامه از واحد آموزش دانشگاه کسب شد. برای بررسی وجود همبستگی بین متغیرهای مستقل قبل از دانشگاه و وابسته بعد از دانشگاه از نرم افزار SPSS15 استفاده گردید. سطح معنی‌داری ۰/۰۵ برای گزارش نتایج در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار به ترتیب در رتبه کشوری کنکور ۱۲۷۶/۳ و ۹۱۱/۷، معدل دیپلم ۱۸/۴۶ و ۱/۱۴، معدل علوم پایه ۱۴/۹۲ و ۱/۳۶، نمره امتحان جامع علوم پایه ۱۳۳/۸ و ۱۶/۱۴ و نمره امتحان جامع پره‌انترنی ۱۱۸/۹ و ۱۸/۱ محاسبه گردید. همبستگی مستقیم و مثبت معنی‌داری بین معدل دیپلم با شاخصه‌های تحصیلی (معدل علوم پایه، نمره علوم پایه و نمره پره انترنی) بر حسب جنس، بومی و غیربومی بودن مشاهده گردید ($p < 0/01$) در صورتیکه رابطه معنی‌داری بین رتبه کشوری کنکور و شاخصه‌های تحصیلی یاد شده مشاهده نگردید.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه نشان داد که متغیر معدل دیپلم شاخص معتبرتری از رتبه کنکور جهت پیشگویی شاخصه‌های تحصیلی دانشجویان پزشکی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان پزشکی، معدل دیپلم، رتبه کنکور، نمره علوم پایه.

* (نویسنده مسئول): تلفن: ۰۳۵۲۳۶۲۵۹۵۴، آدرس الکترونیکی: faghihimaria@yahoo.com

ارجاع به این مقاله به صورت زیر است:

در ایران داوطلبان زیادی برای ورود به دانشگاه وجود دارد ولی پذیرش در رشته‌های مطلوب کم است. پس مسئله مهم نحوه انتخاب داوطلبین است که در ایران بیشتر براساس کنکور سراسری است و معدل دیپلم کمتر تاثیر دارد ولی در اکثر کشورهای جهان به پیشینه تحصیلی دانشجو توجه زیادی می‌شود. البته در ایران نیز سال به سال نقش معدل پرنرنگتر می‌شود بنابراین باید ملاک معتبری برای پیش‌بینی عملکرد تحصیلی دانشجو وجود داشته باشد.

معیارهای متفاوتی در کشورهای مختلف جهت ورود به دانشگاه مدنظر گرفته می‌شود. به‌عنوان نمونه در انگلستان نمره امتحانات ترم آخر مدرسه و امتحان ورودی دانشگاه و مصاحبه ملاک پذیرش است در حالیکه در آمریکا پذیرش به‌طور غیرمتمرکز است. در بیشتر کشورهای جهان مانند اکراین، آلمان و هند علاوه بر معیارهای ذکر شده در بالا امتحان ورودی دانشگاه نیز برای پذیرش دانشجو در نظر گرفته می‌شود. در کشورهایی مثل ترکیه و گرجستان مثل ایران کنکور سراسری برگزار می‌شود (۱،۲).

نکته مهم در انتخاب ملاک‌های پذیرش دانشجو قابلیت آنها در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی در دانشگاه است. لذا بررسی قابلیت ملاک‌های پذیرش دانشجو در ایران می‌تواند در اصلاح شرایط پذیرش دانشجو کمک‌کننده باشد (۳). آیا واقعا برگزاری یک امتحان می‌تواند مشخص‌کننده دانشجویان توانمند آینده باشد؟ آیا دانشجویان انتخاب شده با این امتحان به‌خصوص برای دانشکده‌های پزشکی می‌توانند در مواقع حساس دارای قدرت تصمیم‌گیری باشند؟ نتایج یک مطالعه انجام شده در ایران بیانگر عدم کارایی کنکور در این زمینه می‌باشد. در این مطالعه که بر روی ۸۹ دانشجو در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام گرفت هیچ ارتباطی بین مهارت‌های تفکر انتقادی و رتبه آزمون سراسری ورودی به دانشگاه مشاهده نشد (۴). همچنین نشان داده شده که کنکور نمی‌توان بیانگر مهارت‌های ارتباطات بین فردی و همچنین میزان خلاقیت‌های فردی باشد (۵). مشکلات موجود در نحوه پذیرش دانشجو بخصوص دانشجوی رشته‌های پزشکی بحث‌های زیادی را برانگیخته است. این مسئله باعث شده که تجدیدنظرهایی در نحوه پذیرش دانشجو به‌عمل آمده و

شیوه‌های جدیدی در این زمینه اعمال شود (۶). در سال‌های اخیر بحث حذف کنکور به طور جدی مطرح شده است و این موضوع موافقان و مخالفان بسیاری داشته است موضوع نحوه پذیرش دانشجو که قرار است جایگزین کنکور شود نیز در بین صاحب‌نظران محل مناقشه بوده است (۷).

در این تحقیق عملکرد تحصیلی دانشجو در دانشگاه از روی نمرات آزمون‌های اصلی دوران تحصیل دانشگاهی و همبستگی آن با ملاک‌های پذیرش دانشجو بررسی می‌شود تا اعتبار این ملاکها سنجیده شود و اینکه کدامیک در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی موفق‌ترند.

روش بررسی

این مطالعه از نوع توصیفی است و در بین دانشجویان پزشکی ورودی سالهای ۸۰-۷۵ دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد به روش مقطعی انجام گردید. همبستگی بین معدل دیپلم یا رتبه کنکور، هر کدام جداگانه با شاخصه‌های تحصیلی در دانشگاه مثل معدل علوم پایه، نمره جامع علوم پایه، نمره پره انترنی برحسب جنسیت، محل سکونت، سهمیه ورودی و سال ورودی بررسی گردید.

داده‌ها با استفاده از روش سرشماری جمع‌آوری گردید که از طریق آن، کلیه دانشجویان ورودی سالهای ۸۰-۷۵ مورد بررسی و مطالعه قرار گرفتند.

اطلاعات اولیه دانشجویان شامل سن، جنس، سال ورود به دانشگاه، سهمیه ورودی، محل سکونت، معدل دیپلم و رتبه کشوری کنکور آنها با هماهنگی آموزش از پرونده تحصیلی آنها استخراج گردید. سپس با مراجعه به فایل آموزشی افراد، معدل علوم پایه، نمرات امتحان جامع علوم پایه و امتحان جامع پره‌انترنی نیز استخراج و در فرم‌های از قبل تهیه شده درج گردید. در مواردی که اطلاعات موجود نبود با تلفن تماس گرفته شد و افرادی که انتقالی گرفته بودند یا اطلاعات ناقص داشتند، از مطالعه حذف گردیدند.

پس از جمع‌آوری داده‌ها و بررسی آنها، داده‌ها توسط نرم‌افزار آماری SPSS و با استفاده از شاخص‌های آماری میانگین، انحراف معیار، درصد، نسبت و تست‌های آماری آزمون همبستگی پیرسون با اطمینان ۹۵٪ و مربع کای مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

در مطالعه حاضر که ۳۵۶ نفر از دانشجویان دانشگاه مورد بررسی قرار گرفتند که از این میان ۱۹۸ نفر (۵۵/۶٪) را زنان و ۱۵۸ نفر (۴۴/۴٪) را مردان تشکیل دادند. از بین افراد مورد پژوهش ۲۰۸ نفر (۵۸/۴٪) را افراد بومی و ۱۴۸ نفر (۴۱/۶٪) را غیربومی شامل شدند، همچنین از نظر سهمیه مورد پذیرش ۳۳۲ نفر (۹۳/۸٪) دارای سهمیه آزاد، ۸ نفر (۲/۳٪) خانواده شهدا، ۱۱ نفر (۳/۱٪) شاهد و ۳ نفر (۰/۸٪) رزمندگان را تشکیل دادند. میانگین و انحراف معیار به ترتیب در رتبه کشوری کنکور $1276 \pm 196/44$ معدل دیپلم $18/46 \pm 0/12$ معدل علوم پایه $14/92 \pm 0/144$ ، نمره امتحان جامع علوم پایه $1/7 \pm 133/8$ و نمره امتحان جامع پره‌انترنی $1/92 \pm$ محاسبه گردید.

در بررسی نتایج بدست آمده جهت مقایسه ارتباط بین معدل دیپلم و رتبه کنکور با شاخصه‌های تحصیلی با استفاده

از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و با اطمینان ۹۵٪ هیچگونه رابطه معنی‌داری بین رتبه کشوری کنکور سراسری با معدل علوم پایه ($r = 0/016$ ، $P.value = 0/887$)، نمره امتحان جامع علوم پایه ($r = 0/04$ ، $P.value = 0/716$) و نمره امتحان جامع پره‌انترنی ($r = -0/099$ ، $P.value = 0/38$) مشاهده نگردید درحالیکه در بررسی رابطه معدل دیپلم با معدل علوم پایه ($r = 0/42$ ، $P.value < 0/001$)، نمره امتحان جامع علوم پایه ($r = 0/324$ ، $P.value < 0/001$) و نمره امتحان جامع پره‌انترنی ($r = 0/287$ ، $P.value < 0/001$) رابطه معنی‌داری مشاهده گردید.

لازم به ذکر است در بررسی جداگانه رابطه رتبه کشوری کنکور و معدل دیپلم با معدل علوم پایه، نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره‌انترنی در زن و مرد نیز نتایج مشابهی بدست آمد که در جدول شماره ۱ مشخص گردیده است.

جدول شماره ۱: بررسی همبستگی معدل دیپلم و رتبه کشوری کنکور سراسری با شاخصه‌های تحصیلی دانشجویان پزشکی ورودی‌های ۸۰-۷۵ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی یزد

جنس	متغیر	معدل علوم پایه (P) r	نمره امتحان جامع علوم پایه	نمره امتحان جامع پره‌انترنی
مرد	رتبه کشوری کنکور	$r = -0/165$ (0/42)	$r = -0/009$ (0/96)	$r = -0/255$ (0/229)
	معدل دیپلم	$r = 0/362$ ($<0/001$)	$r = 0/285$ ($<0/001$)	$r = 0/182$ (0/026)
زن	رتبه کشوری کنکور	$r = 0/144$ (0/276)	$r = 0/075$ (0/573)	$r = -0/036$ (0/79)
	معدل دیپلم	$r = 0/368$ ($<0/001$)	$r = 0/321$ ($<0/001$)	$r = 0/318$ ($<0/001$)
کل	رتبه کشوری کنکور	$r = 0/016$ (0/887)	$r = 0/04$ (0/716)	$r = -0/099$ (0/38)
	معدل دیپلم	$r = 0/42$ ($<0/001$)	$r = 0/324$ ($<0/001$)	$r = 0/287$ ($<0/001$)

جهت مقایسه شاخص‌های مورد اندازه‌گیری در مردان با زنان میانگین و انحراف معیار رتبه کشوری به ترتیب در مردان $1371/3$ و $1047/6$ و در زنان $1234/5$ و $851/3$ مشاهده گردید که با استفاده از آزمون t و با اطمینان ۹۵٪ نشان دهنده عدم وجود تفاوت معنی‌دار میانگین در دو گروه فوق‌الذکر می‌باشد ($P = 0/52$).

در بررسی معدل دیپلم، میانگین و انحراف معیار به ترتیب برای مردان $18/05$ و $1/3$ و برای زنان $18/79$ و $0/86$ بدست آمد که نشان دهنده وجود تفاوت معنی‌دار میانگین در مردان و زنان می‌باشد و این بدان معنی است که زنان بطور معنی‌داری معدل دیپلم آنها از مردان بالاتر بوده است ($P < 0/001$).

گروه‌های فوق‌الذکر بدست آمد که با مقایسه میانگین‌ها مشخص می‌شود که در تمامی موارد بالا زنان بطور معنی‌داری در وضعیت بهتری قرار دارند. (جدول شماره ۲)

همچنین نتایج مشابهی در معدل علوم پایه ($P < 0/001$)، نمره امتحان جامع علوم پایه ($P = 0/008$) و نمره امتحان جامع پره انترنی ($P < 0/001$) در مردان و زنان مشاهده گردید و تفاوت معنی‌دار میانگین در هر یک از موارد فوق در

جدول شماره ۲: مقایسه میانگین معدل دیپلم، معدل علوم پایه، نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره انترنی برحسب جنس

نمره	گروه	مرد			زن			P Value
		تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار	
رتبه کشوری کنکور	۲۶	۱۳۷۱/۳	۱۰۴۷/۶	۵۹	۱۲۳۴/۵	۸۵۱/۳	۰/۵۲	
معدل دیپلم	۱۵۸	۱۸/۰۵	۱/۳	۱۹۸	۱۸/۷۹	۰/۸۶	<0/001	
معدل علوم پایه	۱۵۵	۱۴/۴۸	۱/۴۳	۱۹۵	۱۵/۲۷	۱/۲	<0/001	
نمره امتحان جامع علوم پایه	۱۵۵	۱۳۱/۲۶	۱۷/۰۹	۱۹۴	۱۳۵/۸۲	۱۵/۰۸	۰/۰۰۸	
نمره امتحان جامع پره انترنی	۱۵۱	۱۱۴/۷	۱۷/۶	۱۹۵	۱۲۲/۲۵	۱۷/۰۳	<0/001	

بدست آمد که نشان دهنده عدم وجود تفاوت معنی‌دار میانگین در دو گروه فوق‌الذکر می‌باشد ($P = 0/5$). ولی در بررسی معدل علوم پایه ($P = 0/01$) و نمره امتحان جامع علوم پایه ($P = 0/02$) در دانشجویان بومی و غیربومی تفاوت معنی‌داری مشاهده گردید که با مقایسه میانگین‌ها مشخص شد که افراد بومی در دو متغیر ذکر شده بطور معنی‌داری در وضعیت بهتری قرار گرفته‌اند. لازم به ذکر است که در نمره امتحان جامع پره انترنی در دانشجویان بومی و غیربومی تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید ($P = 0/16$) (جدول شماره ۳).

جهت بررسی تفاوت دانشجویان بومی و غیربومی میانگین و انحراف معیار رتبه کشوری به ترتیب در دانشجویان بومی ۱۵۸۰/۱ و ۱۲۴۵/۶ و در دانشجویان غیربومی ۱۰۹۲/۹ و ۵۷۱/۴۷ مشاهده گردید که با استفاده از آزمون t و با اطمینان ۹۵٪ نشان دهنده وجود تفاوت معنی‌دار میانگین در دو گروه فوق‌الذکر می‌باشد و دانشجویان بومی در این زمینه بطور معنی‌داری در وضعیت بهتری قرار دارند ($P = 0/01$). در بررسی معدل دیپلم، میانگین و انحراف معیار به ترتیب برای افراد بومی ۱۸/۵ و ۱/۰۳ و برای افراد غیربومی ۱۸/۴ و ۱/۲۸

جدول شماره ۳: مقایسه میانگین معدل دیپلم، معدل علوم پایه، نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره انترنی در دانشجویان بومی و غیربومی

نمره	گروه	بومی			غیربومی			P Value
		تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار	
رتبه کشوری کنکور	۳۲	۱۵۸۰/۱	۱۲۴۵/۶	۵۳	۱۰۲۹/۹	۵۷۱/۴۷	۰/۰۱	
معدل دیپلم	۲۰۸	۱۸/۵	۱/۰۳	۱۴۸	۱۸/۴	۱/۲۸	۰/۵۰	
معدل علوم پایه	۲۰۳	۱۵/۱	۱/۴	۱۴۷	۱۴/۷	۱/۲۹	۰/۰۱	
نمره امتحان جامع علوم پایه	۲۰۱	۱۳۵/۵	۱۶/۵	۱۴۸	۱۳۱/۵	۱۵/۳۷	۰/۰۲	
نمره امتحان جامع پره انترنی	۲۰۱	۱۲۰/۱	۱۸/۱	۱۴۵	۱۱۷/۳	۱۸/۰۷	۰/۱۶	

صورت جداگانه محاسبه می‌گردد، لذا رتبه دانشجویان فوق در نتایج این بررسی قابل مقایسه با بقیه دانشجویان نمی‌باشد. در بررسی معدل دیپلم، میانگین و انحراف معیار به ترتیب برای دانشجویان آزاد ۱۸/۵ و ۱/۰۶ و برای دانشجویان ایثارگر

میانگین و انحراف معیار رتبه کشوری به ترتیب در پذیرفته شدگان به صورت آزاد ۱۳۱۶/۹ و ۹۰۲/۳ و در دانشجویان ایثارگر ۱۶۶/۷ و ۱۴۴/۵۹ مشاهده گردید. که با توجه به اینکه تعداد دانشجویان ایثارگر ۳ نفر می‌باشند و سهمیه آنها نیز به

لازم به ذکر است که در نمره امتحان جامع علوم پایه (P= ۰/۰۵) بین دانشجویان آزاد و ایثارگر تفاوت معنی‌داری وجود داشت. ولی در امتحان جامع پره انترنی (تفاوت معنی‌داری (P= ۰/۰۷) مشاهده نگردید. (جدول شماره ۴)

۱۷/۵ و ۱/۷۳ بدست آمد که نشان دهنده وجود تفاوت معنی‌دار میانگین در دو گروه فوق‌الذکر می‌باشد (P= ۰/۰۱). همچنین در بررسی معدل علوم پایه، میانگین و انحراف معیار به ترتیب برای دانشجویان آزاد ۱۴/۹ و ۱/۳۶ و برای دانشجویان ایثارگر ۱۴/۳ و ۱/۳۵ بدست آمد که نشان دهنده وجود تفاوت معنی‌دار میانگین در دو گروه فوق‌الذکر می‌باشد (P= ۰/۰۲).

جدول شماره ۴: مقایسه میانگین معدل دیپلم، معدل علوم پایه، نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره‌انترنی برحسب نوع پذیرش

P Value	ایثارگران			آزاد			نمره
	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۰/۰۳	۱۴۴/۵۹	*۱۶۶/۷	۳	۹۰۲/۳	۱۳۱۶/۹	۸۲	رتبه کشوری کنکور
۰/۰۱	۱/۷۳	۱۷/۵	۲۲	۱/۰۶	۱۸/۵	۳۳۲	معدل دیپلم
۰/۰۲	۱/۳۵	۱۴/۳	۲۲	۱/۳۶	۱۴/۹	۳۲۶	معدل علوم پایه
۰/۰۵	۱۹/۷۷	۱۲۵/۳	۲۱	۱۵/۸	۱۳۴/۳	۳۲۶	نمره امتحان جامع علوم پایه
۰/۰۷	۱۶/۰۸	۱۱۲/۲	۲۲	۱۸/۱۸	۱۱۹/۵	۳۲۲	نمره امتحان جامع پره انترنی

* در سهمیه ایثارگران

بحث

معدل دیپلم عوامل مهمی در موفقیت دانشجویان در دانشگاه هستند ولی معیارهایی مانند نحوه تدریس و ارزشیابی اساتید، خود دانشجویان، محیط، خانواده، برنامه درسی و نهایتاً معلومات آموزشی که در طول تحصیل وجود دارد در موفقیت دانشجویان بعد از فارغ التحصیلی بسیار مهم می‌باشند (۱۰).

پژوهشی توسط حدقوست و اسماعیلی به منظور بررسی برخی عوامل مرتبط با نمرات علوم پایه دانشجویان پزشکی کرمان صورت گرفته که در آن میانگین نمرات دوره علوم پایه با توجه به متغیرهای سن و جنس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. میانگین نمرات افراد با توجه به متغیرهای سن و جنس اختلاف معنی‌داری را نشان داد. به طوری که خانم‌ها به طور کلی نمرات بهتری از آقایان داشتند و در ضمن ارتباط منفی بین سن و نمرات وجود داشت به طوری که با افزایش سن میانگین نمرات پایین‌تر بود (۱۱). در مطالعه حاضر نیز در بررسی تاثیر جنس تفاوت معنی‌داری در میانگین معدل دیپلم، نمره امتحان علوم پایه و نمره امتحان جامع پره‌انترنی مشاهده گردید و در تمامی زمینه‌های فوق‌الذکر، زنان در وضعیت بهتری قرار گرفته‌اند که این امر می‌تواند ناشی از علل مختلفی باشد که می‌توان به زمان بیشتری که زنان جهت یادگیری

با بررسی نتایج بدست آمده در مطالعات مختلف در مورد ملاک‌های پذیرش دانشجویان پزشکی نتیجه می‌گیریم که یکی از مهم‌ترین شاخص‌های آزمون‌های ورودی برای پذیرش دانشجویان، روایی پیش بین این آزمون‌هاست. دانشگاه‌های معتبر جهان به این نتیجه رسیده‌اند که علاوه بر سوابق تحصیلی، برخی ویژگی‌های خاص شخصیتی و رفتاری نیز در موفقیت دانشجویان مهم می‌باشد و لذا باید در مورد ملاک‌های پذیرش دانشجویان توجه و بازنگری مجدد انجام شود (۸). در بررسی ما نیز لزوم توجه به سوابق قبلی افراد در پذیرش آنها در دانشگاه مانند معدل دیپلم به اثبات رسیده است و رابطه معنی‌داری بین معدل دیپلم با معدل علوم پایه، نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره انترنی مشاهده گردید.

در مطالعه‌ای که در سال ۲۰۰۳ در ایران انجام شد هر چند رتبه کنکور ارتباط معنی‌داری با شاخص‌های موفقیت دانشجویان پزشکی داشت ولی موقعی که معدل دیپلم دبیرستان به این رتبه اضافه می‌شد این وابستگی دو برابر بود (۹).

در مطالعه‌ای نشان داده شد که هر چند رتبه کنکور و

ورودی‌های محدودی مورد مطالعه قرار گرفتند پیشنهاد میشود جهت اثبات نتایج بدست آمده در این تحقیق تحقیقات بیشتری بر روی نمونه‌های وسیع‌تری صورت پذیرد.

بررسی میزان کارآیی امتحانات ورودی دانشگاه‌ها در موفقیت تحصیلی دانشجویان از مباحث بسیار مهم می‌باشد که توجه به این امر سالهاست که در دستور کار دانشگاه‌های مهم دنیا قرار دارد (۱۴، ۱۳). در ایران نیز اخیرا به این امر توجه ویژه‌ای شده است. مطالعه حاضر بیانگر این حقیقت است که با توجه به اینکه معدل دیپلم در پیش‌بینی معدل علوم پایه، نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره‌انترنی بطور معنی‌داری موثر بوده است. لذا به نظر می‌رسد افراد دارای سابقه تحصیلی دبیرستانی خوب دارای کارآمدی بیشتری در زمینه مطالعه و حفظ دروس نسبت به کسانی که رتبه کنکور بالاتری دارند می‌باشند.

نتیجه‌گیری

اگر هدف نهایی آموزش عالی مطالعه و حفظ دروس باشد، نمرات دوره دبیرستان که با هدف و روش مشابه کسب شده‌اند پیش‌بینی کننده بهتری برای موفقیت در دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌باشد. ولی اگر هدف یادگیری و فهم علوم پزشکی و تربیت پزشکانی کارآمد، متفکر، کارآفرین و خلاق باشد ضمن حفظ آزمون کنکور می‌بایست در روش‌های آموزش و ارزشیابی دانشگاه‌های علوم پزشکی تجدیدنظر جدی نمود به نحوی که در آینده نمره کنکور پیش‌بینی کننده موفقیت دانشجویان شود.

صرف می‌کنند مرتبط دانست. در بررسی میانگین رتبه کشوری کنکور، معدل علوم پایه و نمره امتحان جامع علوم پایه در دانشجویان بومی و غیربومی تفاوت معنی‌داری مشاهده گردید که با مقایسه میانگین حیطه‌های ذکر شده مشخص شده که دانشجویان بومی در وضعیت مناسب‌تری قرار گرفته‌اند که این امر می‌تواند ناشی از حضور در کنار خانواده و صرف زمان کمتری برای کارهای غیردرسی مثل آشنایی و غیره دانست.

از طرف دیگر در مطالعه ما رابطه معنی‌داری بین معدل علوم پایه با نمره امتحان جامع علوم پایه و نمره امتحان جامع پره‌انترنی و همچنین رابطه معنی‌داری بین نمره امتحان جامع علوم پایه با نمره امتحان جامع پره‌انترنی مشاهده گردید. لذا به نظر می‌رسد امتحانات برگزار شده در دوران تحصیل می‌تواند جهت پیش‌گویی موفقیت تحصیلی دانشجویان نیز مورد استفاده قرارگیرد. این مطالعه بیانگر اهمیت بررسی کارآیی امتحانات برگزار شده می‌باشد. مطالعات متعددی در این زمینه در کشورهای دیگر انجام گرفته که به عنوان نمونه می‌توان به مطالعه انجام شده در آمریکا اشاره کرد که نشان‌دهنده ارتباط بین موفقیت در امتحان ورودی دانشگاه با موفقیت در امتحان‌های سال اول و دوم دانشکده پزشکی می‌باشد (۱۲).

در پایان با توجه به محدودیت این بررسی که عدم امکان دسترسی به اطلاعات دانشجویان سایر دانشگاه‌ها بوده است و همچنین با توجه به اینکه در این مطالعه فقط

References

- 1- Mardiha M. Pathology of University Entrance Examination. Quarterly journal of Research and Planning in Higher Education. 2004; 10 (1): 91-130
- 2- Koçkar AI, Gençöz T. Personality, social support, and anxiety among adolescents preparing for university entrance examinations in turkey. Current Psychology. 2004; 23 (2): 138-146
- 3- Mohammadi M. The Predictive Validity of Islamic Azad University's Entrance Examination: Does Access Mean Success? The Journal of Modern Thoughts in Education. 2009; 4 (4): 59-72
- 4- Athari Z, Sharif M, Nematbakhsh M, et al.

- Evaluation of critical thinking skills in Isfahan University of Medical Sciences' students and its relationship with their rank in University entrance exam rank. *Iranian Journal of Medical Education*. 2009; 9 (1): 5-12. [Persian]
- 5- Kamyab SH. The university entrance exam crisis in Iran. *International Higher Education*. 2008; 51: 22-23. [Persian]
- 6- Majdzadeh R, Nedjat S, et al. A New Experience in Medical Student Admission in Iran. *Iranian Journal of Public Health*. 2009; 38(Suppl. 1): 36-9.
- 7- Ghorbani MR. Controversy over abolishing Iranian university entrance examination. *Asian Education and Development Studies*. 2012; 1 (2): 139 – 52.
- 8- Wilkinson D, Zhang J, et al. Medical school selection criteria and the prediction of academic performance. *Medical Journal Australia*. 2008; 188(6): 349-54
- 9- Farrokhi-Khajeh-Pasha Y, Nedjat S, et al. The validity of Iran's national university entrance examination (Konkour) for predicting medical students' academic performance. *BMC Medical Education*. 2012; 12(60): 1-8
- 10- Payandeh Najafabadi a AT, Omidi Najafabadib M, et al. Factors contributing to academic achievement: a Bayesian structure equation modelling study. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*. 2013; 44 (4): 490-500.
- 11- Haghdost A, Esmaeili A. Internal Consistency of Medical Students' Scores in General and Basic Science Exams, Kerman University, Iran. *Journal of Medical Education*. 2006; 9 (1): 3-10.
- 12- Wiley A, Koenig JA. The validity of the Medical College Admission Test for predicting performance in the first two years of medical school. *Academic Medicine* 1996; 71(10 suppl): 83-5.
- 13- Sobhani A, Shahidi M. Pathology of entrance exam in student's acceptance system. *Knowledge and Research in Educational Sciences*. 2007; 21(13): 161-81.
- 14- Mori R. Entrance examinations and remedial education in Japanese higher education. *Higher Education*. 2002; 43 (1): 27-42.

Investigating the relation between high school grade point averages and university admission test ranking with success indices of medical students in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences

Heidari MR (BSc)¹, Faghihi M (MSc)*², Eghbal A (BSc)³

1- BSc, Deputy of Education, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

2- Lecturer, Islamic Azad University- Ashkezar Branch, Ashkezar, Yazd, Iran.

3- BSc, Deputy of Education, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

Received: 28 Jan 2013

Accepted: 30 Dec 2014

Abstract

Introduction: Different studies regarding criteria of admission for medical students indicated that prediction of success of students at the university is the most important issue. The aim of this study was to investigate the relation between High School Grade Point Averages (HsGPAs) and university admission test (Konkour) ranking with students' success indices such as their Basic Sciences Course Averages (BSCAs), Comprehensive Basic Sciences Exam (CBSE) scores and Comprehensive Pre-Internship Exam (CPIE) scores.

Methods: This cross sectional descriptive study investigated the records of 356 medical students enrolled in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences between 1996-2001. Demographic data of students including their sex, admission group and their study indices such as HsGPAs, Konkour ranking, BSCAs, CBSE scores, and CPIE scores was collected from their university records. Statistical analysis was performed using SPSS V. 15 and the p-value under 0.05 considered as significant.

Results: The mean of Konkour ranking for the enrolled students was 1276.3 ($\pm$ 911.7). The average HsGPAs was 18.46 ($\pm$ 1.14), BSCAs was 14.92 ($\pm$ 1.36), CBSE scores was 133.8 ($\pm$ 16.14), and finally for CPIE scores was 118.9 ($\pm$ 18.1). There was a significant relationship between HsGPAs and success indices according to sex and being local ($P < 0.01$). There was no significant relationship between Konkour ranking and the success indices.

Conclusion: HsGPAs is more valuable than Konkour ranking in predicting the success of students in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences.

Keywords: High School Grade Point Averages, university entrance exam, comprehensive Basic Sciences Exam

*Corresponding author's email: faghihimaria@yahoo.com

This paper should be cited as:

Heidari MR, Faghihi M, Eghbal A. *Investigating the relation between high school grade point averages and university admission test ranking with success indices of medical students in Shahid Sadoughi University of Medical Sciences.* Journal of Medical Education and Development. 2015; 9(4): 12-19